

Østfold fylkeskommune
Postboks 220
1702 SARPSBORG
Norge

Vår saksbehandler
Mina Mjærum Johansen
+47 91 77 58 31

Vår dato
05.02.2016
Deres dato
30.11.2015

Vår referanse
11/00651-16
Deres referanse

Høring - Forvaltningsplan for villsvin

Østfold Bondelag er glade for at Østfold Fylkeskommune har laget en forvaltningsplan for villsvin i Østfold og dermed fått fokus på bl.a. de utfordringer denne viltarten bidrar til. En plan er viktig for å styre denne uønskede arten i den retning vi selv ønsker.

Østfold Bondelag har sendt planen på høring til sine lokallag, og seks lokallag har levert høringsuttalelse. Østfold Bondelag har behandlet på sine styremøter 10. desember 2015 og 18. februar 2016. Det er generelt stor skepsis til arten, både der vi i dag har erfaring med villsvinet og der man bare har hatt streifere innom.

Generelt:

Mye av kunnskapen i planen er hentet fra dokumenter om svensk villsvinforvaltning. Etter å ha vært i kontakt med både jegere og grunneiere i vårt naboland, virker hele forvaltningen kaotisk og ute av kontroll. Hovedproblemet i vårt naboland, sett med våre øyne, er spesielt mangel på store nok forvaltningsområder og en utbredt anarki der alle gjør som man vil. **Østfold Bondelag er redd for konsekvensene av villsvinet for de som driver matproduksjon i fylket. Østfold Bondelag vil påpeke at villsvin er en uønska og svartelistet art, som ikke må bli en del av Østfolds fauna.**

Villsvin kan forårsake store skader i kulturer med grønnsaker og poteter. I kornproduksjonen er det spesielt i såbed og i melkemode åker vi får skade. Det er hvete og erter som er mest utsatt. I grasproduksjon forårsaker villsvinet oppriving av grasrøtter i enga med det resultat at avlingen blir mindre. I tillegg vil det komme jord i det høsta graset når det pakkes. Det kan medføre feilgjæring, fare for listeria-bakterier som medfører kasting hos drektige kuer og sauer, altså døde kalver og lam, og bakteriesporer i fôr som kan forårsake redusert melke kvalitet. For husdyrprodusenter med svin er man redd for smitte via villsvin med MRSA og Sør-Afrikansk svinepest. Videre er vi redde for villsvinets potensial som vert for parasitten *Trichinella* (trikiner). *Villsvin kan altså medføre store kvalitetsmessige og økonomiske utfordringer for mange matproduksjoner, samt at mennesker og dyr kan bli syke..*

Bondelagets Servicekontor AS

Postadresse: Morstongveien 29 1850 SLITU Østfold Bondelag Bondelagets Servicekontor AS	Besøksadresse: Morstongveien 29 1859 SLITU Org.nr.: 939678670 Org.nr.: 985063001 MVA	Telefon: 69 89 81 50 Bankkonto: 8101.05.12891 Bankkonto: 8101.05. 91392	E-postadresse: ostfold@bondelaget.no Internett: bondelaget.no/ostfold eller nettbonden.no
--	---	---	--

Vår dato
05.02.2016

Vår referanse
11/00651-16

Vi har følgende kommentarer: Først tre punkter som vi synes mangler i planen:

1. **0-toleranse:** Villsvinet er definert som en «uønsket art» i Norge. Østfold Bondelag ønsker at den skal ha tilsvarende status i framtiden. Det betyr at Østfold bør ha 0-toleranse for arten. Planen har store mangler på hva vi gjør vi når villsvinet kommer inn i nye områder.

2. **Utbredelsestakt.** Planen mangler mening om dette. Østfold Bondelag mener vi bør ha en handlingsplan der målet er å redusere bestanden av villsvinets utbredelse mest mulig. Etter vårt syn bør spørsmålet være: *Hvordan begrense utbredelsen av villsvin?* Dette må skje gjennom:
  - a. Aktiv avskyting der det i dag finnes villsvin
  - b. Skyte riktige dyr
  - c. Strenge straffer for å flytte villsvin - dette må politiet prioritere som miljøkriminalitet.
  - d. Begrense fôring av villsvin og slå ned på ulovlig fôring. Fôring gir større og flere kull. Det er behov for å beskrive hva som er ulovlig fôring.

3. **Hvordan redusere skaden på landbruket av villsvin der likevel arten finnes?**
  - a. Holde villsvinbestand på et lavt nivå gjennom å bidra til aktiv jakt
  - b. Ekstra stort jakttrykk i skadeutsatte områder
  - c. Stort jakttrykk på innmark i skadeutsatte perioder
  - d. Fôring i skogen lengst unna potensielle skadeområde
  - e. Skyte rett type dyr

Andre synspunkter på planen:

4. **Positivt med fokus på forvaltningsplan på lokalplan.** Det tror vi er nøkkel til å få arbeidet med villsvin inn i fornuftige former. Dette er grunnlaget for at man i et område kan gjøre felles tiltak, slik at bestanden reduseres til riktig nivå og områder.
  - a. **Det er grunneier som har jaktretten** i Norge og grunneierne må være ansvarlig for å utvikle forvaltningsplan/handlingsplan. Et elgvald har i utgangspunktet ikke myndigheten og juridisk grunnlag fra grunneierne til å lage en forvaltningsplan/handlingsplan.
  - b. Vi ønsker oss grunneierlag eller utmarkslag som står for utviklingen av forvaltningsplan. Et alternativ er at grunneierne i et elgvald (hvis de får den riktige myndighet) kan ta initiativ der man mangler grunneierlag. Vi mener også at lokale bondelag må delta aktivt som medspiller i utformingen for å ivareta matprodusentenes interesser.

Det vil føre helt galt av sted, med mye unødig bråk, hvis man fra kommuner og andre myndigheter foreslår løsninger på å starte forvaltningsplan som ikke er juridisk riktig forankret. Her kan jegere ha et helt annet fokus og forståelse for

Vår dato
05.02.2016

Vår referanse
11/00651-16

---

de problemstillinger som kan oppstå, bl.a. ved å «dyrke» fram villsvinet. Planen mangler helt fokus på dette.

- 5. Strengere regler mot fôring.** Svensk side har forbud mot bruk av animalsk føde (bearbeidede matvarer). Hensikten med fôring må være å trekke vekk villsvin fra potensielle skadeområder. Informasjonen om fôring i planen burde være mer detaljert. Det bør informeres om hva det kan fôres med (mengde og type). Her forventes nye forskrifter. Østfold Bondelag ønsker seg svært strenge regler på dette område.
- Østfold Bondelag mener at planen bør beskrive tydeligere skille mellom fôring for å holde grisen unna visse områder, og fôring på åter, der hensikten er å jakte.**

Med vennlig hilsen

Martha Mjølnerød
Elektronisk godkjent, uten underskrift

Mina Mjærum Johansen